

Region Nordjylland
npm@rn.dk

06-03-2015

Høringssvar - indkaldelse af idéer og forslag til Råstofplan 2016

Region Nordjylland har den 9. januar 2015 anmodet om idéer og forslag til Råstofplan 2016.

Nedenstående høringssvar har ikke været politisk behandlet, hvorfor Aalborg Kommune forbeholder sig retten til at komme med bemærkninger til graveområde Vadum i den offentlige høring af forslag til Råstofplan 2016.

Til information kan det oplyses, at By- og Landskabsudvalget den 5. marts 2015 blev orienteret om Aalborg Kommunes høringssvar, men der blev ikke gennemført en konkret politisk behandling. Miljø- og Energiudvalget bliver orienteret om høringssvaret den 21. marts 2015.

Aalborg Kommune har følgende bemærkninger:

Vandforsyningsplanlægning herunder bemærkninger fra Aalborg Forsyning, Vand A/S

Det er positivt at der, på side 8 i oplægget til debat om Råstofplan 2016, er fokus på, at:

"Råstofplanlægningen skal have fokus på at sikre balance mellem udlæg af graveområder og hensynet til natur, miljø og grundvand lokalt, hvor råstofferne indvindes. Indvinding af råstoffer påvirker det område, hvor de indvindes og derfor skal der under indvindingen og ved efterbehandlingen af områderne tages hensyn til omgivelserne."

I forlængelse her af skal det nævnes, at Aalborg Kommune lægger vægt på, at der gennemføres en individuel vurdering af risikoen for forurening af grundvandsressourcen ved udlæg af råstofområder i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandværker, herunder muligheden for at anvende området som fremtidig grundvandsressource efter endt råstofgravning.

I områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandværker vil en ekstensiv anvendelse i form af natur og/eller rekreative formål kunne kombineres med beskyttelse af grundvandet.

Aalborg Kommune er derfor også positive overfor spørgsmålene:

- Skal råstofgrave i højere grad efterbehandles på en måde, så de bidrager til at tilføre natur i områderne efter endt indvinding
- Skal der ved råstofindvinding i råstofgrave nær byområder søges indgåelse af aftaler om efterbehandling til rekreative formål

Rådmanden

By- og Landskabsforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
Postboks 219
9400 Nørresundby
9931 2000
by.landskab@aalborg.dk

Sagsnr.:
2015-002187
Dok.nr.:
2015-002187-2
Init.: BA
EAN nr.: 5798003742519

Åbningstider:
Mandag - onsdag
09.00 - 15.00
Torsdag
09.00 - 17.00
Fredag
09.00 - 14.00

Send så vidt muligt elektronisk
post til Aalborg Kommune

Skal råstofplanen i højere grad indeholde retningslinjer/forudsætninger, der er med til at styre indvinding og efterbehandling i det enkelte graveområde?

Indskrevne retningslinjer/forudsætninger i Råstofplanen vil kunne sikre en række minimumskrav i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande.

Eksempler på retningslinjer/forudsætninger i områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande, der er udpeget som sårbare overfor nitrat og miljøfremmede stoffer:

Deponi af afgravet jord

Det skal sikres at al jord, som afgraves for at råstofferne kan indvindes, opmagasineres i bestemte områder på grunden og bruges i efterbehandlingen, når råstofferne i området er udvundet. I forlængelse heraf skal det sikres, at afgravet og opmagasineret jord ikke med tiden overgår til §3 område, og på den baggrund ikke kan anvendes i efterbehandlingen af grusgraven.

Håndtering af forurenende stoffer

Der skal stilles krav til opmagasinering af forurenende stoffer som f.eks. spildolie. Det bør præciseres, at forurenende stoffer ikke må opbevares og håndteres i råstofgraven.

Områdets anvendelse efter råstofindvinding

Det skal fremgå at arealer, efter endt råstofindvinding, ikke kan anvendes til konventionel landbrugsdrift, men alene til ekstensiv landbrugsdrift eller som alternativ efterbehandles til naturområde.

Anvendelse af gødning og bekæmpelsesmidler

Der skal stilles krav om, at der ikke må anvendes gødning og bekæmpelsesmidler. Et led i efterbehandlingen bør være, at ejeren af arealet lader tinglyse en varig deklaration, med aktuelle kommune som påtaleberettiget. Deklarationen skal forbyde brugen af bekæmpelsesmidler samt begrænse brugen af gødning, så nedsivningen af nitrat overholder den gældende indsatsplan.

Tilførsel af slam og jord

Der skal stilles krav om, at der ikke må tilføres slam og jord. Undtaget herfra er tilførsel af ren muldjord med det formål at give mulighed for dække af vegetation.

Natur og rekreative formål

Det er et ønske at råstofgrave i høj grad efterbehandles på en måde, så de bidrager til at tilføre natur til områderne efter endt indvinding. Dette ønske er grundet i at råstofgravene har et stort potentiale som levested for arter, der kan trives på næringsfattige jorde. Disse særlige levesteder vil bidrage til en forøgelse af biodiversiteten, men efterbehandling af råstofgravene til natur vil også medvirke til en beskyttelse af grundvandet. En udlægning af råstofgravene til natur kan også understøtte visse rekreative formål som MTB-, vandre- eller løberuter.

For inspiration kan der henvises til rapporten: ”Mere natur i råstofgrave” udgivet af KTC i 2014.

Forslag til graveområde Vadum

I forhold til det konkrete forslag om arealudlæg til et råstofområde på ca. 458 ha til indvinding af sand, nord og vest for Vadum, skal det bemærkes, at området ligger meget tæt på selve Vadum og vil få stor indflydelse på byen. Vadum by er i forvejen begrænset i sin byudvikling mod syd med støj fra Aalborg Lufthavn, mod øst af vand-

lidende arealer, mod vest af natur- og landskabelige interesser og mod nord (ind til nu) af drikkevandsinteresser.

Viser det sig, at grundvandsinteresserne gør det muligt, vil det være oplagt at planlægge for byudvikling nord for Vadum på disse arealer, jf. nedenfor.

En del af graveområde Vadum ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser, der samtidig er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde. Området er sårbart overfor nedsivning af nitrat og miljøfremmede stoffer, da det primære grundvandsmagasin er beliggende meget terrænnært, og på den baggrund findes der ikke sammenhængende dæklag af ler over grundvandsmagasinet.

Område med særlige drikkevandsinteresser og Vadum Vandværk

Vadum Vandværk har to kildepladser, hvor den primære kildeplads er Vadum Vandværk, Nørlang, der er placeret uden for det foreslåede graveområde. Vadum Vandværk, Ellehammersvej er placeret inden for graveområdet, og hele indvindingsoplandet til kildepladsen ville blive bortgravet med risiko for blotlægning og forurening af det primære grundvandsspejl til følge. Vandværket indvinder ved Ellehammersvej mellem 10 og 25 meter under terræn også fra det primære grundvandsmagasin. Vadum Vandværk, Ellehammersvej har tilladelse til at indvinde ca. 100.000 m³ grundvand pr. år. Det forventes, at Vadum Vandværk på sigt skal finde en ny kildeplads som erstatning for kildepladsen ved Vadum Vandværk, Ellehammersvej, hvor der kan indvindes ca. 100.000 m³ grundvand pr. år.

Hvis graveområdet realiseres vil en stor del af det udlagte område med særlige drikkevandsinteresser, der er placeret i Aalborg Kommune, blive opgravet. Dermed er muligheden for at placere en ny kildeplads til fx Vadum Vandværk inden for område med særlige drikkevandsinteresser meget begrænset, idet det primære grundvandsspejl mange steder vil være blotlagt, hvilket besværliggør placeringen af nye indvindingsboringer.

Retningslinje 40 i Vandplanen

I henhold til retningslinje 40 i Vandplanen må særligt grundvandstruende aktiviteter ikke placeres inden for område med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande til almene vandværker. Som særligt grundvandstruende aktiviteter anses bl.a. virksomheder, der anvender olieprodukter. På baggrund af blotlægning af grundvandsspejlet under råstofgravningen kan forurening uhindret nå det primære grundvandsmagasin. Aalborg Kommune ønsker en afklaring af hvordan Naturstyrelsen forholder sig til råstofgravning over og under grundvandsspejlet i områder med særlige drikkevandsinteresser, der samtidige er nitratsårbare. Udfordringerne med at grave under grundvandsspejlet i områder med særlige drikkevandsinteresser fremgår af ovenstående afsnit "Område med særlige drikkevandsinteresser og Vadum Vandværk".

Aalborg Kommune anmoder derfor Region Nordjylland om at videresende dette høringssvar til Naturstyrelsen med anmodning om en afklaring.

Kommuneplanrammer for området

Størstedelen af Vadum graveområde er i Kommuneplanen udlagt som Grøn-blå Struktur. Grøn-blå Struktur er indarbejdet i hovedstruktur og retningslinjer i Kommuneplan 2009. Formålet med Aalborg Kommunes Grøn-blå Struktur er at skabe sammenhæng og tilgængelighed i de grønne og blå kiler, bånd og forbindelser. Grøn-blå Struktur indeholder de vigtigste landskaber og naturområder i Aalborg kommune og binder by og land sammen.

Den grønne kile ved Vadum er udlagt som et skovbånd, hvor målsætningen er at skabe øget variation i landskabet, sikre grundvandet, styrke biodiversiteten og sikre nye bynære udflugtsmål med skovrejsning.

Det fremgår i øvrigt af kommuneplanrammerne at det nedlagte jernbanetracé Aalborg-Aabybro skal sikres som en rekreativ sti, der mod vest fører til Vadum og videre gennem bl.a. skovrejsningsområderne til Vesterhavet og mod øst til Aalborg og videre til Østkysten. Tracéet går tværs igennem Vadum graveområde.

Det vurderes at udlægning af Vadum graveområde ikke understøtter målsætningerne i den Grønne-blå Struktur eller kommuneplanrammen for området.

Indflyvningszone

Det forslåede graveområde er som nævnt i Miljøscreeningen placeret mindre end 1 km fra Aalborg Lufthavn, det vil sige inden for indflyvningszone/fuglekollisionsområde. Aalborg Kommunes vurdering er, at grundvandsspejlet vil blive blotlagt i store dele af graveområdet, hvis hele råstofressourcen udnyttes idet der vil blive gravet betragteligt under grundvandsspejlet. For at begrænse frit vand-spejl i området kan råstofgraven fyldes med jord. Denne løsning bidrager ikke til beskyttelsen af området med særlige drikkevandsinteresser mod forurening, med mindre der er tale om opfyld med 100 % rent jord.

Der bør gennemføres en yderligere vurdering af risikoen for blotlægning af det primære grundvandsspejl, og hvorledes denne blotlægning vil påvirke indflyvningszonen til Aalborg Lufthavn.

Trafik

Det er ikke hensigtsmæssigt, at den tunge trafik for råstofindvindingen skal igennem Vadum. Det bør derfor overvejes, at stille vilkår om brug af andre ruter uden om byen i forbindelse med råstoffilladelser i området.

Miljøscreening

I forhold til miljøvurderingen skal det bemærkes at Aalborg kommune finder, at nogle af de punkter der er markeret til at have en "ingen påvirkning" eller "mindre påvirkning" på miljøet, vurderes af kommunen til at have en "væsentlig påvirkning" idet der er tale om et stort område i det åbne land på 458 ha beliggende op af Vadum by. Det drejer sig fx om landskab, lokalplan 13-004, trafikale forhold, støj, støv, Vibrationer, rekreative interesser, arealforbrug.

På baggrund af den Miljøscreening, der er gennemført, hvor "jordbund og vand" fremgår som kategorien "Væsentlig påvirkning som udløser miljøvurdering" konkludere Region Nordjylland via den samlede vurdering i Miljøscreeningen, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af miljøet som følge af udlægning af Vadum graveområde. På den baggrund bør Miljøscreeningen indeholde en gennemgang af hvorledes den væsentlige påvirkning af grundvandsforhold vil blive begrænset.

Spørgsmål

Hvis der er spørgsmål til ovenstående, kan Birgitte A. Hollænder, Miljø- og Energiforvaltningen, kontaktes på tlf. 99 31 94 64.

Venlig hilsen

Hans Henrik Henriksen
Rådmand
By- og Landskabsforvaltningen

Nils Ove
Administrationschef
Miljø- og Energiforvaltningen